

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW

W dniu 5 czerwca 2018 r. opublikowana została *dyrektywa Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych* (dalej: Dyrektywa)¹. Uzgodnienia transgraniczne to schematy o charakterze transgranicznym posiadające cechę wskazującą na potencjalne zagrożenie unikaniem opodatkowania. Pojęcie to zostało zdefiniowane w art. 3 dyrektywy w dodawanym pkt 18 i następujących.

Ministerstwo Finansów wskazuje, że Dyrektywa nakłada obowiązek przekazywania informacji na temat podlegających raportowaniu uzgodnień transgranicznych, w odniesieniu do których dokonano pierwszej czynności służącej ich wdrożeniu w okresie pomiędzy dniem wejścia w życie Dyrektywy, tj. 25 czerwca 2018 r. a datą rozpoczęcia stosowania Dyrektywy, tj. 1 lipca 2020 r. (zob. Artykuł 8ab ust. 12 Dyrektywy).

Implementacja przepisów Dyrektywy do krajowych porządków prawnych, tj. uchwalenie aktów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania Dyrektywy ma nastąpić do dnia 31 grudnia 2019 r., przepisy te mają być natomiast stosowane od dnia 1 lipca 2020 r.

Implementacja postanowień Dyrektywy do polskiego prawa oznaczać będzie wprowadzenie do polskiego prawa przepisów nakazujących przesłanie informacji o schematach podatkowych, w przypadku których dokonano pierwszej czynności służącej ich wdrożeniu od dnia 25 czerwca 2018 r., tj. od dnia wejścia w życie Dyrektywy.

Dyrektywa jest skierowana do Państw Członkowskich oraz zakłada automatyczną obowiązkową wymianę informacji w zakresie transgranicznych schematów podatkowych. Obowiązek przekazywania informacji o schematach podatkowych do organów podatkowych spoczywać będzie w pierwszej kolejności na pośrednikach (ang. *intermediary*) – takich jak m.in. doradcy podatkowi adwokaci, radcy prawni, pracownicy instytucji finansowych – którzy opracowują, wprowadzają do obrotu, organizują lub udostępniają do wdrożenia schematy podatkowe.

W tym kontekście Ministerstwo Finansów zwraca uwagę, że za pośrednika w rozumieniu Dyrektywy uznany może zostać również podmiot wspomagający podatnika. W Dyrektywie wskazano bowiem, że pośrednikiem jest również osoba, *która, uwzględniając odpowiednie fakty i okoliczności i w oparciu o dostępne informacje i właściwą wiedzę fachową i orientację wymagane do świadczenia takich usług, zdaje sobie sprawę lub można racjonalnie oczekiwać, że zdaje sobie sprawę, że podjęła się udzielić, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, pomocy, wsparcia lub porad dotyczących opracowywania, wprowadzania do obrotu, organizowania, udostępniania do wdrożenia lub nadzorowania wdrożenia podlegającego zgłoszeniu uzgodnienia transgranicznego*.

Zauważyć należy, że w toku prac nad tekstem Dyrektywy z definicji pośrednika usunięte zostało – proponowane pierwotnie przez Komisję Europejską – odniesienie podejmowanych czynności jedynie do aspektów podatkowych uzgodnienia transgranicznego (ang. *tax aspects of a cross-border arrangements*). Powyższe oznacza, że w zależności od okoliczności danego przypadku za pośrednika uznany może zostać np. biegły rewident, notariusz, osoby świadczące

¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.139.01.0001.01.POL&toc=OJ:L:2018:139:TOC

usługi prowadzenia ksiąg rachunkowych, doradcy inwestycyjni, bank lub inne instytucje finansowe oraz ich pracownicy takich podmiotów.

Dyrektywa w swoich przepisach odnosi się również do zagadnienia tajemnicy zawodowej (zob. Artykuł 8ab ust. 5 i 6 Dyrektywy). Zgodnie z jej postanowieniami każde z państw członkowskich może przyjąć niezbędne środki w celu umożliwienia pośrednikom zwolnienia się z obowiązku przekazywania informacji dotyczących podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych, jeżeli takie zgłoszenie wiązałby się z naruszeniem tajemnicy zawodowej na mocy prawa krajowego tego państwa członkowskiego. W tekście Dyrektywy podkreślono, że pośrednicy mogą być uprawnieni do zwolnienia z obowiązku raportowania schematów podatkowych jedynie w zakresie, w jakim działają w granicach odpowiednich przepisów krajowych dotyczących ich zawodów.

W Dyrektywie wyróżnione zostały dwa typy uzgodnień – tj. uzgodnienie standaryzowane (ang. *marketable arrangements*) oraz uzgodnienie opracowane na zamówienie (ang. *bespoke arrangements*). Uzgodnienia z tej drugiej kategorii zawierają informacje otrzymane od klienta, a więc mogą być objęte zakresem tajemnicy zawodowej. W konsekwencji obowiązek ich raportowania może zostać przesunięty na klienta (o ile klient nie zwolni profesjonalisty z tajemnicy). Istotne jest zatem, aby przedstawiciele zawodów zaufania publicznego korzystający z tajemnicy zawodowej przedstawiali swoim klientom rzetelną informację na temat ich przyszłego obowiązku raportowania.

Ministerstwo Finansów informuje jednocześnie, że kontynuowane są prace nad wprowadzeniem do polskiego porządku prawnego przepisów wprowadzających obowiązek raportowania schematów podatkowych, w tym przepisów implementujących postanowienia Dyrektywy.